

A Fővárosi Ítéltábla a ... Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... felperesnek, Dr. ... Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... alperes ellen fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2013. február 6. napján kelt 7.G.40.510/2011/24. számú ítélete ellen az alperes részéről 25. és 28. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 230.000 (Kettőszázharmincezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá az államnak - külön felhívásra - 738.300 (Hétszázharmincnolcezer-háromszáz) forint jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében előadta, hogy 2010. június 16-a és 2010. szeptember 8-a között az alperes megrendelésére ... - ... viszonylatában 18.010,3 tonna, ... - ...

viszonylatában 859,88 tonna zúzott követ, ... - ... viszonylatában 136 m³ homokot fuvarozott; a zúzott követ 774 forint/tonna + áfa, a homokot 500 forint/m³ + áfa fuvardíj ellenében.

2010. június 16-a és június 30-a között 4.804,2 tonna követ szállított le, melyről kiállított bruttó 4.648.064 forint összegű számláját az alperes négy részletben, 2010. szeptember 1-jével bezárólag kiegyenlítette.

2010. július 1-je és július 31-e között 10.445,1 tonna követ szállított 10.105.634 forint fuvardíj ellenében, melyről kiállított számla összegéből 2010. szeptember 16-án és 2010. szeptember 22-én 1-1 millió forintot az alperes kifizetett, a fennmaradó 8.105.634 forint nem került kiegyenlítésre.

2010. augusztus 1-je és 30-a között 1.939,55 tonna követ, 51 m³ homokot; 2010. szeptember 1-je és szeptember 8-a között 821,45 tonna követ, valamint 85 m³ homokot szállított, az ezen mennyiségekről kiállított bruttó 2.445.815 forintos, valamint bruttó 847.878 forintos számláját az alperes nem egyenlítette ki.

Előadta továbbá, hogy 2009 augusztusában a fentiekkel azonos távolságra és fuvardíj ellenében szállított zúzott követ az alperes megrendelésére; a perbeli fuvarozás megkezdése előtt szóban egyeztetett az alperes művezetőjével,val, a fenti egységárakat az alperes ügyvezetője, ... jóváhagyta, ezt támasztja alá a 2010. júniusi fuvarozásról kiállított számla maradéktalan kiegyenlítése.

2010 novemberében az alperes fizetési nehézségeire hivatkozva egyeztetést kért, melynek során ... vállalta, hogy 2010. december 10-ig rendezi a teljes tartozást, amennyiben 774 forint/tonna egységár helyett 588 forint/tonna egységárral számláz a felperes. A létrejött megállapodás ellenére az alperes a 2011. január 27-i esedékességgel kiállított új számlákat sem egyenlítette ki, azokat a 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa törvény) 142. § (1) bekezdés b) pontja értelmében téves, azon hivatkozással küldte vissza, hogy a számlázott tételek a fordított áfa hatálya alá esnek.

A felperes álláspontja szerint a kiállított fuvarlevelek a Ptk. 489. § (1) bekezdése alapján bizonyítják a fuvarjogviszony létrejöttét, a küldemény átvétele minden esetben igazoltan megtörtént. A fuvarlevelek és számlák az alperesnek megküldésre kerültek, mindezért 11.399.327 forint fuvardíjat és annak 2011. január 27-től a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamatát megfizetni tartozik.

Az alperes érdemi ellenkérelmében túlnyomórészt a kereset elutasítását kérte. Elismerte a fuvarjogviszony létrejöttét, a szállított mennyiségeket, ugyanakkor vitatta, hogy 774 forint/tonna árban állapodtak meg a zúzott kő vonatkozásában; utóbbit az okirati bizonyítékok nem támasztják alá, figyelemmel arra, hogy a felperes azonos szállítási időszakokra és mennyiségre eltérő egységárral (774 forint/tonna, 588 forint/tonna) számolva állított ki teljesítményigazolásokat és számlákat. Emellett építőipari beruházás keretében végzett útépitéshez történt a kőszállítás, építési engedélyköteles építési beruházás teljesítése érdekében, így az Áfa törvény 142. § (1) bekezdés b) pontja alapján a szolgáltatás a fordított áfa alá esik.

Álláspontja szerint minderre figyelemmel - zúzott kő esetén 462 forint/tonna áron számolva - a felperest 8.818.698 forint fuvardíj illeti meg, melyből mindösszesen

6.648.064 forintot teljesített, a fennmaradó 2.170.664 forint vonatkozásában elismerő nyilatkozatot tett, ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 213. § (2) bekezdése alapján 2012. december 13. napján jogerőre emelkedett 7.G.40.510/2011/17. számú részítéletével kötelezte az alperest, hogy - az általa elismert - 2.170.634 forint fuvardíjtartozást a felperesnek fizesse meg.

Az elsőfokú bíróság 2013. február 6. napján kelt 7.G.40.510/2011/24. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 9.228.693 forintot, ennek 2011. január 27-től a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű kamatát, valamint 2.170.634 forint után 2011. január 27-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű kamatát, továbbá 783.085 forint perköltséget; kötelezte az alperest 684.000 forint illeték állam javára történő megfizetésére.

Megállapította, a perben nem volt vitás a Ptk. 488. § (1) bekezdése szerinti fuvarjogviszony létrejötte, a felperes által szállított zúzott kő és homok mennyisége, valamint az, hogy az alperes mindösszesen 6.648.064 forint fuvardíjat megfizetett. Alperes védekezésére tekintettel az elsőfokú bíróság bizonyítást folytatott le arra, hogy milyen fuvardíjban állapodtak meg; álláspontja szerint ... tanú vallomása igazolta, hogy a felperes abban az esetben számította volna fel a fuvardíjat 588 forint/tonna egységáron, amennyiben az alperes a hátralékos fuvardíjat 2010. december 10-ig megfizeti. Az alperes nem bizonyította, hogy ezen vállalt kötelezettségének eleget tett, ezért az elsőfokú bíróság arra vont le következtetést, hogy az eredeti megállapodásban rögzített 774 forint/tonna egységáron számított fuvardíj követelés megalapozott.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság alperes fordított adózásra alapított védekezését sem; az Áfa törvény 142. § (1) bekezdés b) pontja alapján kifejtette, a fordított adózásnak három konjunktív feltétele van: a szolgáltatás építési, szerelési és egyéb munka, mely ingatlan létrehozására, bővítésére, átalakítására vagy egyéb megváltoztatására - ide értve a bontással történő megszüntetést is - irányul, és a tevékenység építési hatósági engedélyhez kötött. Álláspontja szerint az alperes az eljárás során nem igazolta, hogy a végzett tevékenység olyan szolgáltatás nyújtásának minősülő építési, szerelési munka, amely ingatlan létrehozatalára, bővítésére, átalakítására vonatkozik és ezzel kapcsolatosan építési engedélyhez kötött, így nem volt megállapítható, hogy a felperes által végzett fuvarozási tevékenység valamely építési feladat teljesítése érdekében történt, és felvette a főtevékenység adózási módját.

A felperes által végzett fuvarozás önálló tevékenységnek minősült, így arra az egyenes adózás szabályai alkalmazandók, a fuvardíjhoz kapcsolódó áfát az alperes köteles teljesíteni, mellyel a felperes tartozik elszámolni az adóhivatal felé.

Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság - figyelembe véve a jogerős részítéleti döntését is - 9.228.693 forint - késedelmi kamattal terhelt - hátralékos fuvardíj és 2.170.634 forint fuvardíj után késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alperest.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen a részbeni megváltoztatását, a 9.228.693 forint és járuléka iránti követelés elutasítását, másodlagosan e körben a hatályon kívül helyezését kérte.

Álláspontja szerint a felperes nem bizonyította, hogy közöttük a kereseti kérelemben állított összegű fuvardíj vonatkozásában jött létre megállapodás. ... tanú kizárólag abban a körben tett nyilatkozatot, hogy a fuvarozás megtörténtét követően milyen tartalmú tárgyalást folytattak, arra azonban, hogy eredetileg miben állapodtak meg, nyilatkozni nem tudott.

Az elsőfokú bíróság tévesen kezelte tényként az ítéletében, hogy a felek eredeti megállapodása 774 forint/tonna egységárra szólt, ezt a felperes állításán kívül más nem támasztotta alá és ennek ellentmond az alperes által csatolt teljesítésigazolás, amely 588 forint/tonna fuvardíj alkalmazásával került kiállításra.

Sérelmezte az alperes, hogy az elsőfokú bíróság indokolás nélkül mellőzte ... tanú meghallgatását, annak ellenére, hogy a tanúbizonyítást mindkét fél indítványozta. Nevezett tanú a mulasztás kimentésére csatolt orvosi igazolással alátámasztott betegsége miatt nem tudott megjelenni a 2013. január 23-i tárgyaláson.

Sérelmezte azt is, hogy ... tanú megkeresett bíróság útján felvett tanúvallomását 2013. január 21-én fax útján vette kézhez, arra észrevételt tenni, annak ismeretében bizonyítási indítványt előterjeszteni nem tudott, tekintettel arra, hogy a 2013. január 23-i tárgyaláson annak berekesztésére került sor, ezáltal az elsőfokú bíróság elzárta a további bizonyítás lehetőségétől.

Alperes véleménye szerint őt a felperes bizonyítási terhe teljesítésétől függően terhelte bizonyítás, melynek a rendelkezésére álló okirati bizonyítékok csatolásával kívánt eleget tenni, ugyanakkor az objektív igazság felderítéséhez szükséges lett volna ... tanú meghallgatása, melynek foganatosítását kérte a másodfokú eljárásban, kifogásolta azt is, hogy alperes ügyvezetője nem, csak felperesé lett meghallgatva.

Az alperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, nem nevesítette, pontosan mely tények és bizonyítékok alapján látta megalapozottnak a 774 forint/tonna fuvardíjban történő megállapodás létrejöttét. ... tanúvallomása nem a felek eredeti megállapodására vonatkozott, továbbá nem értékelte az elsőfokú bíróság az 588 forint/tonna összeg alkalmazásával kiállított, alperes által csatolt teljesítményigazolásban foglaltakat, mely nincs dátummal ellátva, így keltezése kétséges. Emellett ... tanúvallomásából nem derült ki, hogy milyen minőségben járt el a felperes oldalán, és az alperesi teljesítéshez milyen érdeke fűződött.

Vitatta az alperes a fordított adózásra alapított védekezése elutasítását is; a 2011. december 5-én érkezett beadványához adóalanyisági nyilatkozatot csatolt, mely a fordított adózására vonatkozott és tartalmazta, hogy az ügylet építési engedélyköteles volt, az építési engedélyszámokat is feltüntette, emellett könyvvizsgálói és NAV állásfoglalást is benyújtott, valamint összehasonlításra számlákat, hasonló ügyletek kapcsán. Az elsőfokú bíróság ezen bizonyítékokkal szemben tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a védekezése e körben alaptalan.

A 2014. március 18-i jogorvoslati tárgyaláson az alperes a fellebbezésében fenntartott védekezését módosítva arra hivatkozott, hogy a 2010. júniusi és júliusi szállítások vonatkozásában 774 forint/tonna árban határozták meg a zúzott kő fuvarozási díját, az ezt követő későbbi szállításokról külön tárgyaltak és az árat 588 forint/tonnában határozták meg - a 2.445.815 forintos és 847.878 forintos számlában szereplő fuvarfeladatok teljesítését megelőzően - ezen szóbeli megállapodás létrejöttékor a peres felek ügyvezetői, valamint alperesi művezető volt jelen.

A felperes a fellebbezésre tett ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a fuvardíj igény elbírálása körében helytállóan vette alapul a 774 forint/tonna egységárat; az e körbeni - a munka megkezdését megelőző - megállapodás létrejöttét alátámasztja a 2010. júniusi számla teljes körű, a júliusi számla részleges alperesi kifizetése; az ár a teljesítés befejezéséig nem változott, az alperes által hivatkozott árcsökkentés ésszerűtlen is lett volna, figyelemmel arra, hogy az útvonal nem változott. ... is tudott az eredeti megállapodás szerinti árról, mivel alvállalkozója volt a felperesnek, nevezett tanúvallomása alátámasztotta, hogy a 2010. novemberi megbeszélés során az 588 forint/tonna egységárat - mely csak utólag merült fel - azon feltételhez kötötték, hogy az alperes a 2010. december 10-i határidőig tartozását kiegyenlíti, erre azonban nem került sor. Az elsőfokú bíróságt azért nem tudta meghallgatni, mert nem jelezte távolmaradása indokát, orvosi igazolást nem mutatott be. Utalt arra, hogy az alperes egyetlen tárgyaláson, a megkeresett bíróság előtti tanúmeghallgatáson sem jelent meg, fellebbezése csupán az eljárás elhúzását célozza.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság a fordított adózásra alapított védekezés elutasításakor sem, mind a felperes, mind az alperes által kért NAV igazolás azt támasztja alá, mivel felperes önálló tevékenységként végezte a fuvarozást, az egyenes adózás szabályait kell alkalmazni, az alperes köteles teljesíteni a fuvardíjhoz kapcsolódó áfát.

A Fővárosi Ítéltábla a jogorvoslati eljárás során nem érintette az alperest 2.170.634 forint tőketartozás után késedelmi kamat megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezést tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság határozata e körben - fellebbezés hiányában - a Pp. 228. § (3) bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a felek bizonyítási indítványai helytálló alapulvételével, eljárásjogi szabálysértés nélkül, a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta és helyes az abból levont jogi következtetése is; a fellebbezés - a másodfokú eljárásban módosított alperesi védekezésre is figyelemmel az alábbiak szerint nem megalapozott.

Felperes érvényesített követelése alapjaként arra hivatkozott, hogy az alperessel a teljesítés megkezdése előtt szóban akként állapodott meg, hogy a zúzott kő fuvardíja 774 forint/tonna; az alperes ezen megállapodást vitatva, túlszámlázást állítva, 462 forint/tonna ár alkalmazásával - elismerve a leszállított kő és homok

mennyiségét, valamint azt is, hogy homok esetén 500 forint/m³ volt a szerződött ár - munkálta ki a részítélettel elbírálást is nyert fuvardíjtarozását, melyet meghaladóan a kereset elutasítását kérte.

A peres felek fenti nyilatkozatai alapján a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a követeléssel fellépő felperest terhelte alperes vitatásával szemben annak bizonyítása, hogy a Ptk. 205. § (1) bekezdése szerinti akarategyezés állt fenn közöttük abban, hogy a zúzott kő fuvardíja 774 forint/tonna.

Az alperes a jogorvoslati eljárás során a védekezését módosította, melynek kettős a következménye; egyrészt az elismerésre tekintettel nem igényelt külön bizonyítást az, hogy a 2010. júniusi és júliusi szállítások vonatkozásában a felperes a zúzott kő fuvarozásáért jogszerűen számított fel 774 forint/tonna árat, túlszámlázás nem áll fenn. Az alperes az ezen időszakra leszámlázott fuvardíj még kiegyenlítettlen részével, 8.105.634 forinttal tartozik, a szerződést az általa sem vitatott részének megfelelően teljesíteni köteles.

Másrészt a korábban kifejtettek szerinti bizonyítási teher módosult; felperes vitatásával szemben az alperest terhelte annak kétségmentes igazolása, hogy a zúzott kő szerződés szerinti fuvardíját egyező akarattal 774 forintról 588 forint/tonnára csökkentették, szóban ebben állapodtak meg a 2010. júniusi, júliusi szállításokat követően, a 2010. augusztusi és szeptemberi teljesítések előtt, utóbbiakról ugyanis a peres felek ügyvezetői jelenlétében külön tárgyaltak.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint alperes ezen bizonyítási kötelezettségének - releváns bizonyíték és bizonyítási indítvány hiányában - nem tett eleget; a szállítólevelekkel több hónapon át fennálló, folyamatos fuvarteljesítéseket magába foglaló, a Ptk. 488. § (1) bekezdése szerint minősülő tartós jogviszony létrejötte nyert igazolást, annak időközbeni módosítására okot adó körülményt az alperes nem nevezett meg. Az eredetileg nem vitás 774 forint/tonna szerződött ár jelentős csökkentésének a felperesi elfogadása a szolgáltatás tartalmának módosulása nélkül - például az útvonal rövidülése - gazdaságilag is ésszerűtlen lett volna, osztotta a Fővárosi Ítéltábla felperes e körbeni érvelését.

Az alperes a fellebbezésében iratellenesen állította, hogy tanúkénti meghallgatását kérte, erre az első fokú eljárásban nem került sor, annak ellenére, hogy nevezett tanúkénti idézését már az eredeti védekezése körében is indítványozhatta volna, és módosított védekezése korábbi előterjesztésében sem volt akadályozva, mindez a Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében a tanúbizonyítás másodfokú eljárás keretei közötti lefolytatását kizárta.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően az elsőfokú bíróságnak az ítéletben nem kellett indokolnia tanú meghallgatására tett felperesi indítvány mellőzését; a 2013. január 23-i utolsó tárgyaláson tett azon felperesi nyilatkozat ugyanis, hogy ítélethozatalt kért, tartalmilag a bizonyítási indítvány visszavonása, így az első fokú ítélet a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő.

Nem vétett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság azzal sem, hogy ... megkeresett bíróság útján felvett tanúvallomását az alperesnek telefax útján 2013. január 21-én kézbesítette, és a soron következő 2013. január 23-i tárgyaláson az ügy érdemében határozott; az alperes ugyanis nem volt elzárva attól, hogy a megkeresett bíróság

előtti tárgyaláson - melyről a Füzesabonyi Járásbíróság számú jegyzőkönyvéből kitűnően szabályszerű értesítés ellenére maradt távol - megjelenve a tanúvallomásra közvetlenül értesüljön, és attól sem, hogy a fax kézhezvételét követően haladéktalanul, de legkésőbb az utolsó tárgyaláson jelezze észrevételeit, esetleges további indítványait, így eljárási jogai nem sérültek.

Alperes jogorvoslati eljárás során módosított tényállításaira figyelemmel ... tanúvallomásával kapcsolatos fellebbezésben nevesített aggályok is érdektelenek, nevezett alperes állítása szerint nem volt jelen a 2010. augusztusi, szeptemberi teljesítéseket megelőző ártárgyaláson, így a védekezése körén kívülre esik a vallomás.

... tanúvallomása ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint alkalmas volt azon felperesi előadás alátámasztására, hogy a teljesítések lezárultát követően folytattak a peres felek ártárgyalást, és az 588 forint/tonna csökkentett ár alkalmazását azon feltételhez kötötték, hogy az alperes a teljes hátralévő tartozását egy összegben, 2010. december 10-ig rendezzi.

Az alperes által csatolt teljesítményigazolás önmagában nem támasztja alá az általa állított ármegállapodás létrejöttét; tekintve, hogy ezen okiratban foglaltak ... tanúvallomásával teljes egészében összhangban állnak, annak bizonyítására alkalmasak, hogy a felperes a feltételhez kötött megállapodás szerint kívánt eljárni és ennek keretében állított ki 588 forint/tonna ár alkalmazásával teljesítményigazolást.

Tekintettel arra, az alperes nem bizonyította, hogy 588 forint/tonna fuvardíjban állapodtak meg, továbbá nem volt megállapítható az sem, hogy a feltételhez kötött megállapodás alperesi teljesítése folytán lenne jogszerűtlen felperes részéről a 774 forint/tonna ár felszámítása, nem tévedett az elsőfokú bíróság amikor a keresettel érvényesített - részítélettel elbírált fuvardíj tartozáson felüli - a Ptk. 499. § (1) bekezdése alapján járó fuvardíj megfizetésére kötelezte az alperest.

Nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla alperes azon fellebbezési érvelését sem, hogy az elsőfokú bíróság tévesen nem alkalmazta a fordított adózás szabályait.

Az Áfa törvény 138. §-a szerinti egyenes adózás érvényesülésére levont jogi következtetés helytálló, nem ellentétes az alperes kérésére megküldött NAV tájékoztatásban foglaltakkal, a felperes ugyanis maga közvetlenül nem végzett építési tevékenységet, főszolgáltatása építőanyag fuvarozás volt, mely ugyan hozzárendelhető a beruházáshoz, ez azonban nem eredményezi, hogy az Áfa törvény 142. § (1) bekezdésének b) pontja lenne alkalmazandó. Ebből következően nem bír jelentőséggel alperes adóalanyisági nyilatkozata, a beruházás engedélyezettsége, mindez a felperesi szolgáltatás adózási technikát meghatározó önálló jellegén nem változtat.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak eltérő tényállás megállapítására, illetőleg érdemben eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - annak nem fellebbezett részét nem

érintve és a fent kifejtettek szerinti részben eltérő indokolással - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles a felperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alkalmazásával 230.000 forint + ÁFA jogi képviselési munkadíjban került meghatározásra.

A peresztes alperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 738.300 forint jogorvoslati illetéket a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2014. március 18.

Dr. Tibold Ágnes sk.
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. sk.
előadó bíró

Dr. Felker László sk.
bíró